herpy

GEKONY

Blaesodactylus boivini

Duży, nadrzewny gekon z północnego Madagaskaru o miękkiej, aksamitnej skórze. Uchodzi za gatunek nocny, ale w ciągu dnia często siedzi na widoku i wygrzewa się, a dobrze czuje się w suchym, przewiewnym terrarium. W terrariach spotyka się go rzadko, a doświadczeń z nim jest niewiele.

Rodzina: Gekkonidae Dawna nazwa: *Platydactylus boivini; Homopholis boivini*

NAJWAŻNIEJSZE FAKTY

ZWIERZĘ

Wielkość dorosłego osobnika	**14 cm** długość od pyska do kloaki
Długość życia	**10-15 lat**
Aktywność	**O zmierzchu i w nocy**
Tryb życia	**Nadrzewny**
Środowisko	**Suchy las**
Trudność	**Średnio zaawansowany**

HODOWLA

Min. terrarium	**45 × 45 × 60 cm** D × S × W dla 1 dorosłego osobnika
Temperatura w dzień	**22-27 °C**
Miejsce wygrzewania	**30-32 °C**
Temperatura w nocy	**18-22 °C**
Wilgotność	**45-60%**
Woda	**Miska z wodą**
UVB	**Zalecane** Strefa Fergusona 2
Pokarm	**Owady i gotowa karma**
Utrzymanie	**Pojedynczo lub jeden samiec z kilkoma samicami**

ROZMNAŻANIE

Rozmnażanie	**Jajorodny**
Wielkość zniesienia	**1-2 jaj**
Inkubacja	**120-180 dni** przy 25-28 °C

OCHRONA I FORMALNOŚCI

CITES	**Niewymieniony**
Załącznik unijny	**Niewymieniony**
IUCN	**Narażony (VU)**

O gatunku

Blaesodactylus boivini to masywnie zbudowany, nadrzewny gekon o miękkich, aksamitnych łuskach. Brzuch jest jasny i marmurkowy z ciemnymi partiami, a drobne ziarniste łuski na gardle mają nierówną wielkość, co odróżnia go od pokrewnych gatunków. Został opisany w 1856 roku przez Auguste'a Duméril pod nazwą *Platydactylus boivini*, następnie był zaliczany do rodzaju *Homopholis*, po czym ponownie przeniesiono go do *Blaesodactylus*. Epitet gatunkowy upamiętnia francuskiego botanika Louisa Hyacinthe'a Boivina, który prowadził zbiory na Madagaskarze.

Gatunek uchodzi za nocny, ale w niewoli często siedzi otwarcie na widoku i wygrzewa się w ciągu dnia, zamiast się chować, jak robi to wiele innych nocnych gekonów. Jest wdzięcznym zwierzęciem do obserwacji i chętnie wspina się wysoko po korze korkowej i gałęziach.

Osiągając do 14 cm od pyska do kloaki, należy do największych przedstawicieli rodzaju. Całkowita długość z ogonem nie jest udokumentowana. Długość życia również nie jest udokumentowana; 10-15 lat to szacunek na podstawie innych dużych gekonów. Gatunek nie jest powszechny w terrariach, a zebranej wiedzy o jego utrzymaniu i rozmnażaniu jest niewiele.

Występowanie i środowisko

Gatunek jest endemitem Madagaskaru i występuje w północnej części wyspy. Znany jest też z dwóch wysp: Nosy Be u wybrzeża północno-zachodniego oraz Sainte-Marie (Nosy Boraha) u wybrzeża wschodniego. Jako miejsce typowe podano jedynie Madagaskar.

Zasięg jest słabo poznany, dlatego mapa pokazuje tylko centrum w północnej części wyspy. Stwierdzenia poza Madagaskarem pochodzą od zwierząt z niewoli.

> **Naturalny zasięg:** Madagaskar.

ŚRODOWISKO

Siedliskiem są lasy od poziomu morza do wysokości około 563 m. Na północno-zachodnim Madagaskarze gatunek żyje w półsuchych lasach i zaroślach, z dala od najwilgotniejszych, tropikalnych rejonów, ale znany jest też z wilgotniejszej wyspy Sainte-Marie u wschodniego wybrzeża. Zwierzęta wspinają się na drzewa i chowają się pod luźną korą.

W terrarium sprawdzi się bardziej suche i przewiewne środowisko niż dla większości gekonów z lasów deszczowych Madagaskaru. Dokładne dane o temperaturach i opadach z poszczególnych stanowisk nie są udokumentowane.

Hodowla

TERRARIUM

Pojedyncze dorosłe zwierzę potrzebuje wysokiego terrarium o wymiarach co najmniej 45 × 45 × 60 cm (długość × szerokość × wysokość). Dwa osobniki można trzymać w około 60 × 60 × 90 cm, a trzy w około 90 × 90 × 120 cm. Gatunek jest nadrzewny i lubi przesiadywać wysoko, więc wysokość jest ważniejsza niż powierzchnia dna.

Terrarium z siatką po bokach lub przynajmniej z dobrą wentylacją pasuje do tego gatunku, ponieważ nie potrzebuje on wilgoci, jakiej wymaga wiele innych gekonów z Madagaskaru. Jeśli trzymasz go w szklanym terrarium, powietrze nie może stawać się zbyt zastałe i wilgotne.

Urządź terrarium z dużą liczbą kawałków kory korkowej oraz długimi gałęziami lub pniakami sięgającymi niemal do sufitu, aby zwierzę mogło się wspinać i wygrzewać. Zapewnij też kilka kryjówek, ale licz się z tym, że zwierzę często będzie siedzieć na widoku. Jako podłoże sprawdzi się ręcznik papierowy, ewentualnie z małą kuwetą z ziemią i piaskiem, albo mieszanka włókna kokosowego i piasku.

TEMPERATURA

Blaesodactylus boivini utrzymuje się w zwykłej temperaturze pokojowej z ciepłym miejscem wysoko na półce z kory korkowej, gdzie panuje około 32 °C. Tam zwierzę się wygrzewa i chętnie korzysta z tej półki. W pozostałej części terrarium celuj w 22-27 °C w dzień i 18-22 °C w nocy. Temperatura nocna to ostrożny szacunek.

Mierz temperaturę zarówno na górze, jak i na dole cyfrowym termometrem i podłącz źródło ciepła do termostatu. Nigdy nie dopuszczaj do bezpośredniego kontaktu zwierzęcia z żarówką grzewczą.

WILGOTNOŚĆ I WODA

Wilgotność powietrza przez większą część doby wynosi 45-55 %, co odpowiada zwykłemu powietrzu w mieszkaniu, i krótkotrwale wzrasta po zraszaniu terrarium. Zraszaj lekko wieczorem, tak aby na liściach pojawiły się krople, i dopilnuj, by podłoże i powietrze ponownie wyschły.

Postaw w terrarium miskę ze świeżą wodą. Zwierzęta regularnie z niej piją. Wymieniaj wodę codziennie lub co drugi dzień.

Czytaj więcej: Wilgotność, zraszanie i wentylacja

OŚWIETLENIE I UVB

Ponieważ zwierzęta siedzą na widoku i wygrzewają się w ciągu dnia, potrzebują oświetlenia UVB. Do takiego zachowania pasuje świetlówka UVB dla gatunków cieniolubnych lub umiarkowanie słonecznych (strefa Fergusona 2) nad jedną stroną terrarium, tak aby zwierzę mogło wybrać miejsce w cieniu. Wybór strefy to szacunek, ponieważ nie ma udokumentowanych pomiarów UV dla tego gatunku.

Światło powinno być włączone przez 11-12 godzin na dobę, sterowane wyłącznikiem czasowym, a w nocy powinno być ciemno.

Czytaj więcej: Światło i UVB

ŻYWIENIE

Podstawą diety jest gotowy pokarm dla gekonów owocożernych, rozrobiony z wodą na gęstą papkę, który zwierzęta chętnie przyjmują. Podawaj go w małej miseczce wysoko w terrarium i usuwaj resztki po upływie doby.

Dodatkowo mniej więcej raz w tygodniu podawaj żywe owady, takie jak świerszcze, szarańcza lub mącznik. To, jak chętnie zwierzęta je przyjmują, różni się w zależności od osobnika. Oprószaj owady wapnem z witaminą D3 i wybieraj owady mniejsze niż odległość między oczami zwierzęcia. Ilości i częstotliwość karmienia nie są udokumentowane dla tego gatunku, więc obserwuj wagę i kondycję zwierzęcia i dostosowuj karmienie.

Czytaj więcej: Zwierzęta karmowe: utrzymanie i hodowla Czytaj więcej: Wapń, witaminy i suplementy

ZACHOWANIE I OBCHODZENIE SIĘ ZE ZWIERZĘCIEM

Blaesodactylus boivini to duży i spokojny gekon, ale nie nadaje się do codziennego brania na ręce. Zwierzęta często siedzą otwarcie na widoku, także w ciągu dnia.

Najbezpieczniej jest trzymać każde zwierzę osobno. Samice można trzymać razem w dużym terrarium z wieloma kryjówkami, a siostry mogą przebywać razem od wyklucia, ale im starsze są zwierzęta, tym trudniej to utrzymać. Nigdy nie trzymaj więcej niż jednego samca w tym samym terrarium. Zwracaj uwagę na ugryzienia, zadrapania i odrzucone ogony i rozdziel zwierzęta, jeśli pojawią się konflikty.

Rozmnażanie

DOJRZAŁOŚĆ PŁCIOWA I OKREŚLANIE PŁCI

Różnice płciowe nie zostały dokładniej opisane dla tego gatunku. Wiek i masa przy osiągnięciu dojrzałości płciowej nie są udokumentowane. Samice mogą mieć duże, wyraźne woreczki wapienne i być gotowe do kopulacji już jako półdorosłe, ale zaczekaj, aż samica będzie w pełni wyrośnięta i w dobrej kondycji, zanim przeznaczysz ją do rozrodu.

GODY I KOPULACJA

Gatunek można rozmnażać w układzie jeden samiec i dwie samice w dużym, przewiewnym terrarium. Samca dosadza się do samic, gdy są dojrzałe. Sezon, okres spoczynku i zachowania godowe nie są udokumentowane dla tego gatunku, więc obserwuj zwierzęta i rozdziel je w razie ugryzień lub stresu.

SKŁADANIE JAJ I ZNIESIENIA

Samica składa 1-2 jaja naraz, najchętniej w kryjówce z wąskim wejściem. Liczba zniesień w roku nie jest udokumentowana. Zapewnij kilka kryjówek i pojemnik do składania jaj z lekko wilgotnym podłożem i sprawdzaj, czy są jaja, nie niepokojąc samicy bez potrzeby.

INKUBACJA

Inkubacja jest długa, prawdopodobnie trwa około 4-6 miesięcy (120-180 dni); wartość ta nie została zmierzona. Jaja łatwo pleśnieją; dobrze sprawdza się suche podłoże w inkubatorze o wysokiej wilgotności powietrza, około 80 %. Jaja można też zostawić w terrarium, jeśli zostały złożone w miejscu trudno dostępnym.

Temperatura inkubacji nie jest udokumentowana dla tego gatunku; 25-28 °C zapożyczono od pokrewnych gekonów. Utrzymuj stabilną temperaturę.

Czytaj więcej: Inkubacja jaj

ODCHÓW MŁODYCH

Młode są samodzielne od wyklucia, a rodzice ich nie zjadają. Mogą więc pozostać w terrarium, ale mały pojemnik ułatwia kontrolowanie, czy jedzą. Podawaj im ten sam gotowy pokarm co dorosłym oraz małe owady oprószone wapnem z witaminą D3. Tempo wzrostu i pierwsze karmienia nie są udokumentowane dla tego gatunku. Samice trzymaj razem od wyklucia tylko wtedy, gdy jest dużo miejsca i kryjówek.

Zdrowie i częste błędy

Doświadczeń z tym gatunkiem jest niewiele, a znane choroby nie zostały opisane. Stosuj się więc do ogólnych zaleceń dla dużych gekonów:

- Zbyt mało wapnia i witaminy D3 prowadzi do osteoporozy. Oprószaj owady i zapewnij UVB.

- Zbyt wilgotne warunki w zamkniętym terrarium mogą powodować problemy skórne i grzybice. Stosuj siatkę lub dobrą wentylację.
- Odrzucone ogony po walkach lub braniu na ręce. Rozdziel zwierzęta, jeśli pojawią się konflikty.
- Resztki wylinki przyklejone do palców i końca ogona po linieniu. Zapewnij wilgotną kryjówkę.

Zgłoś się do weterynarza z doświadczeniem w leczeniu gadów, jeśli zwierzę traci na wadze, nie je przez kilka tygodni lub wydaje się osowiałe.

Zawsze pytaj kogoś, kto się zna

Ten poradnik to dobry punkt wyjścia, ale nie zastąpi doświadczenia. Zwierzęta są różne, a wielu najważniejszych rzeczy można się nauczyć tylko od ludzi, którzy od lat hodują dany gatunek. Porozmawiaj z hodowcą, doświadczonym terrarystą lub weterynarzem, który zna gady i płazy, zanim kupisz zwierzę - i ponownie, gdy coś wygląda niepokojąco.